

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

PARTEA I

Anul V — Nr. 232

LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Luni, 27 septembrie 1993

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
HOTĂRĂRI ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR	
59. — Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Camerei Deputaților nr. 59/1992 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților	1—2
60. — Hotărâre pentru modificarea Hotărârii Camerei Deputaților nr. 59/1992 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților	2
D E C R E T E	
164. — Decret privind aprobarea unor grațieri individuale	2—3
DECIZII ALE PLENULUI CURȚII CONSTITUȚIONALE	
1. — Decizie a Plenului Curții Constituționale din 7 septembrie 1993	3—6
— Opinie separată	6—7

HOTĂRĂRI ALE CAMEREI DEPUTAȚILOR

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

H O T Ă R Ă R E

pentru modificarea Hotărârii Camerei Deputaților nr. 59/1992 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Camerei Deputaților nr. 59/1992 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților se modifică după cum urmează :

1. domnul deputat Marcu Grigore din Grupul parlamentar al Partidului Democrației Sociale din România trece de la Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale la Comisia pentru muncă și protecție socială ;

2. domnul deputat Costin D. Ioan din Grupul parlamentar al Partidului Democrației Sociale din România trece de la Comisia pentru drepturile omului, culte și problemele minorităților naționale la Comisia pentru muncă și protecție socială.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ION RAȚIU

București, 21 septembrie 1993.
Nr. 59.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

H O T Ă R Ă R E

**pentru modificarea Hotărârii Camerei Deputaților nr. 59/1992
privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente
ale Camerei Deputaților**

Camera Deputaților adoptă prezenta hotărâre.

Articol unic. — Hotărârea Camerei Deputaților nr. 59/1992 privind aprobarea componenței nominale a comisiilor permanente ale Camerei Deputaților se modifică după cum urmează :

— domnul deputat Eugen Crișan din Grupul parlamentar al Partidului Unității Naționale Române trece de la Comisia pentru politică economică, reformă și privatizare la Comisia pentru apărare, ordine publică și siguranță națională.

p. PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ION RAȚIU

București, 21 septembrie 1993.
Nr. 60.

D E C R E T E

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind aprobarea unor grațieri individuale

În temeiul art. 94 lit. d) din Constituția României,

Președintele României decretează :

Art. 1. — Se grațiază pedeapsa aplicată condamnatului Bălan Mihai.

Art. 2. — Se grațiază restul rămas neexecutat din pedeapsa aplicată condamnaților :

- Gavăț Marin
- Gliga Alexandru-Marcel
- Lupu Constantin
- Marin Romica
- Radu Nicolae

— Susac Elena-Delia
— Toboși Daniela
— Zavera Marian.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

**În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCĂROIU

București, 23 septembrie 1993.
Nr. 164.

DECIZII ALE PLENULUI CURȚII CONSTITUȚIONALE

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA PLENULUI CURȚII CONSTITUȚIONALE Nr. 1 DIN 7 SEPTEMBRIE 1993

**privind dispozițiile Codului penal referitoare la avutul obștesc
în contextul prevederilor constituționale despre proprietate**

Curtea Constituțională a fost sesizată de către instanțele judecătorești cu excepții de neconstituționalitate invocate în procesele ce au ca obiect pagube produse proprietății și în care sunt incidente prevederile art. 145 din Codul penal, precum și întreg titlul din Codul penal privind infracțiunile împotriva avutului obștesc.

Sesizarea Curții Constituționale s-a realizat în baza art. 144 lit. c) din Constituție și a art. 23 din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.

Problema juridică centrală invocată în aceste excepții a fost și este de a se stabili dacă și în ce măsură categoria *avut obștesc* utilizată de Codul penal este în concordanță cu dispozițiile Constituției din 1991 și, în funcție de acest răspuns, dacă și în ce măsură se justifică tratamentul juridic penal diferențiat aplicat, pe de o parte, infracțiunilor prin care se aduc prejudicii proprietății private și, pe de alta, celor care prejudiciază proprietatea publică.

În soluționarea acestor excepții de neconstituționalitate, Curtea Constituțională, procedând potrivit art. 23—26 din Legea nr. 47/1992, a trecut la soluționarea în complete de fond (formate din trei judecători) și de recurs (formate din cinci judecători), pronunțând decizii diferite

Completele de trei judecători, soluționând excepțiile de neconstituționalitate, ce au format obiectul dosarelor nr. 42 C/1992, nr. 49 C/1992, nr. 57 C/1992, nr. 58 C/1992, nr. 63 C/1992, nr. 70 C/1992, nr. 75 C/1992 și nr. 1 C/1993 ale Curții Constituționale, au hotărât, prin deciziile nr. 9, nr. 10, nr. 11, nr. 12, nr. 13, nr. 16, nr. 17 și nr. 18/1993, admiterea excepțiilor ridicate, constatând că dispozițiile din Codul penal privind sancționarea infracțiunilor împotriva avutului obștesc au fost abrogate parțial potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție și, în consecință, acestea urmează a se aplica numai cu privire la bu-

nurile prevăzute de art. 135 alin. (4) din Constituție, bunuri ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice.

Împotriva acestor decizii a declarat recurs Procuratura Generală. Unul din cele două motive invocate în recurs pleca de la aprecierea că prevederile din Codul penal referitoare la avutul obștesc nu sunt neconstituționale și nici nu au fost abrogate de Constituție, deoarece noțiunea de *avut* din Codul penal are un conținut și o sferă mult mai largă decât noțiunea de *proprietate*. Noțiunea de *avut obștesc* este asimilată cu cea de *patrimoniu* din dreptul civil, cuprinzând toate drepturile reale, toate drepturile cu caracter patrimonial și toate obligațiile privind entități care sunt susceptibile de a fi evaluate economic. De altfel, se susține în recurs, infracțiunile din Codul penal nu sunt denumite infracțiuni contra proprietății, ci infracțiuni contra avutului, asemănător Codului din 1936 care se referea la infracțiuni contra patrimoniului. Mai mult, s-a arătat tot în recurs, Codul penal actual nu contravine Constituției deoarece nu neagă existența celor două tipuri de proprietate (publică și privată) și nici nu prevede alte forme de proprietate decât cele menționate în Constituție.

În recurs, Curtea Constituțională, în complet de cinci judecători, a decis mai întâi conexarea dosarelor în cauză, iar prin Decizia nr. 38 din 7 iulie 1993 (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 26 iulie 1993) a decis, cu majoritate de voturi (trei judecători au votat pentru, iar doi judecători au făcut opinie separată) că: admite în parte recursurile declarate; admite excepțiile de neconstituționalitate cu privire la art. 223, art. 224, art. 229 și art. 249 alin. 1 din Codul penal, dar în cazul acestui din urmă text, numai pentru dispoziția care vizează paguba adusă avutului obștesc. Se stabilește termenul de 30 noiembrie 1993 pentru a da Parlamentului posibi-

litatea modificării dispozițiilor din Codul penal amintite mai sus. În cazul în care până la termenul stabilit nu se adoptă modificările dispozițiilor art. 223, art. 224, art. 229 și art. 249 alin. 1, începând cu data de 1 decembrie 1993, urmează să-și producă efectele abrogarea acestora.

Până la adoptarea modificărilor de către Parlament, dar nu după data de 30 noiembrie 1993, dispozițiile referitoare la textele din Codul penal mai sus arătate urmează să se aplice. De menționat că prin această decizie s-a arătat că „Dacă după intrarea în vigoare a Constituției din anul 1991 nu se mai poate reține înțelesul ce se dădea noțiunii de *avut obștesc*, fiind contrar prevederilor art. 41 alin. (2) din Constituție, dar nu există nici temei legal pentru a identifica avutul obștesc cu proprietatea publică, înseamnă că dispozițiile legale din Codul penal referitoare la avutul obștesc și atacate în fața Curții sunt neconstituționale și, ca atare, în întregime abrogate și este necesară intervenția legiuitorului”.

Cei doi judecători care au formulat opinia separată au susținut menținerea soluțiilor date la judecata în fond și au considerat neconstituțională stabilirea unui termen în viitor de la care decizia Curții să devină executorie și, până atunci, amintitele texte din Codul penal să se aplice, deși au fost abrogate.

Într-un alt recurs, ce formează obiectul dosarului nr. 11 C/1993 al Curții Constituționale și care are un conținut similar cu cele menționate, completul de judecată a hotărât, prin Încheierea din ședința publică din 14 iulie 1993, amânarea judecării cauzei având în vedere atât cererile de conexare a unor dosare, cât și intenția majorității membrilor completului de a se îndepărta de interpretarea juridică dată în Decizia nr. 38 din 7 iulie 1993, situație care este reglementată prin art. 26 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale. Prin aceeași încheiere s-a decis sesizarea Plenului Curții Constituționale.

Trebuie arătat că, potrivit art. 26 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale (publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 190 din 7 august 1992), „În cazul în care completul de 3 judecători sau completul de 5 judecători dorește să se îndepărteze de interpretarea juridică conținută într-o decizie a plenului sau într-o decizie definitivă a unui complet, se va adresa plenului, acordând termen în cauza pe care o dezbate. Interpretarea dată de plen cu votul majorității judecătorilor este obligatorie pentru completul de judecată”.

Ca atare, a fost convocat Plenul Curții Constituționale pentru a da o interpretare unitară în problema constituționalității dispozițiilor din Codul penal privitoare la infracțiunile împotriva avutului obștesc.

PLENUL CURȚII CONSTITUȚIONALE,

examinând cauzele deduse spre judecată Curții, dispozițiile constituționale și legale, deciziile pronunțate de către completele de judecată ale Curții Constituționale în cauzele privind excepțiile de neconstituționalitate, Încheierea din 14 iulie 1993 dată în dosarul nr. 11 C/1993 prin care a fost sesizat,

REȚINE URMĂTOARELE :

1. În soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate a unor prevederi din Codul penal, completele de judecată ale Curții Constituționale au dat și doresc să dea interpretări juridice diferite în situații juridice identice.

2. Pronunțarea unor decizii contradictorii ar fi contrară ideii de justiție constituțională, iar instanțele judecătorești ar fi în imposibilitate de a realiza interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor Codului penal privind infracțiunile contra proprietății.

3. Art. 26 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale obligă judecătorii Curții să se supună interpretării date de plenul acesteia cu votul majorității judecătorilor.

4. Plenul Curții este chemat a decide : a) dacă prevederile din Codul penal privitoare la infracțiunile contra avutului obștesc sunt constituționale ; b) dacă decizia Curții Constituționale, rămasă definitivă, este obligatorie și executorie de la data publicării sale în Monitorul Oficial al României sau Curtea poate stabili un alt termen, în viitor, de la care să-și producă efectele și eventual sub condiție.

În legătură cu prima problemă a), Plenul Curții Constituționale consideră că noțiunea de *avut obștesc* nu se confundă cu noțiunea de *proprietate*, și că, deși nu mai este nominalizată prin Constituție, ea nu apare ca neconstituțională, atât timp cât desemnează un interes general al societății, cât ține de binele comun și vizează proprietatea publică. Și în trecut avutul public a fost apărat prin Legea pentru apărarea patrimoniului public, publicată în Monitorul Oficial nr. 75/31.03.1937, mai eficient decât avutul privat al particularilor, în sensul că se aplica procedura de urgență a flagrantelor delikte și se extindea răspunderea persoanelor care nu au luat măsuri de prevenire a dăunării avutului public. De menționat că la acea dată nu exista un text constituțional asemănător art. 41 alin. (2) din actuala Constituție.

Apare, deci, firesc ca infracțiunile împotriva proprietății publice să fie sancționate ca infracțiuni împotriva avutului obștesc. Nu categoria *avut obștesc* ridică probleme în ce privește tratamentul penal, ci sfera acestuia și deci dimensiunile și limitele răspunderii penale.

Curtea reține că proprietatea privată este egal ocrotită de lege, indiferent de titular (art. 41 alin. (2) din Constituție) și că orice extindere a categoriei *avut obștesc* la *proprietatea privată*, dacă este de natură să contravină acestei dispoziții, este neconstituțională.

Protecția specială acordată intereselor generale nu este numai o problemă de politică penală, ci și de constituționalitate, dacă această extindere ar crea un regim juridic ce contravine dispozițiilor art. 41 din Constituție.

În ce privește proprietatea, este în afara oricărei alte interpretări că dispozițiile constituționale actuale consacră două forme de proprietate, și anume : proprietatea publică și proprietatea privată. Proprietatea publică, potrivit art. 135 alin. (3), aparține statului sau unităților administrativ-teritoriale.

În alin. (4) din acest articol sunt nominalizate bunurile care fac obiectul exclusiv al proprietății publice,

cu precizarea că și alte bunuri stabilite de lege pot intra în această categorie.

Ca atare, cu excepția bunurilor de la art. 135 alin. (4) și a celor din legile care le declară proprietate publică, celelalte constituie proprietate privată.

Proprietate privată au atât statul, cât și cetățenii, precum și persoanele juridice, ca de pildă societățile comerciale.

Caracteristic proprietății publice este faptul că este inalienabilă, iar în condițiile legii, bunurile proprietate publică pot fi date în administrarea regiilor autonome, instituțiilor publice sau pot fi concesionate ori închiriate.

Potrivit art. 41 alin. (2), proprietatea privată este ocrotită în mod egal de lege, indiferent de titular, adică fără deosebire de faptul dacă proprietarul este statul, societatea comercială sau cetățeanul.

Trebuie subliniat și faptul că bunurile regiilor autonome și ale societăților comerciale nu constituie proprietate de stat, ci proprietate privată, chiar dacă statul deține la societățile comerciale majoritatea capitalului social.

Art. 5 din Legea nr. 15/1990 prevede textual că „Regia autonomă este proprietara bunurilor din patrimoniul său. În exercitarea dreptului de proprietate, regia autonomă posedă, folosește și dispune în mod autonom, de bunurile pe care le are în patrimoniu...”

Art. 20 alin. 2 din această lege prevede, de asemenea, că „Bunurile din patrimoniul societății comerciale sunt proprietatea acesteia...”

Art. 35 din Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale arată că „bunurile constituite ca aport în societate devin proprietatea acesteia”.

Față de cele arătate, este clar că bunurile regiilor autonome și ale societăților comerciale sunt proprietate privată și nu proprietate publică.

Când este vorba de proprietate privată, ea este ocrotită egal, indiferent de titular (stat, persoană juridică ori persoană fizică), conform art. 41 alin. (2) din Constituție.

Ca atare, sustragerile din proprietatea privată — chiar dacă aceasta ar aparține statului — nu mai pot fi calificate furt din „avutul obștesc”, aceste noțiuni urmând să se aplice doar proprietății publice, definită de art. 135 alin. (4) din Constituție.

Procuratura Generală, în recursul său, susține că trebuie aplicate în continuare prevederile art. 145 din Codul penal, care definesc avutul obștesc astfel: „Prin termenul obștesc se înțelege tot ce interesează organizațiile de stat, organizațiile obștești sau orice organizații care desfășoară o activitate utilă din punct de vedere social și care funcționează potrivit legii”.

Este de observat că noțiunea de *avut obștesc*, în sensul în care a fost delimitată în practica judiciară anterioară, cuprinde nu numai bunurile organizațiilor de stat, ci chiar ale celor care desfășoară o activitate utilă din punct de vedere social. Au fost incluse aici până și bunurile asociațiilor de locatari și societăților comerciale, cu motivarea că desfășoară o activitate utilă și pe plan social.

Față de prevederile art. 41 și ale art. 135 din Constituție, termenul de *avut obștesc* nu mai poate fi înțeles ca atare, trebuind raportat doar la bunurile ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice.

Eliminarea completă a protecției penale speciale mai riguroase a bunurilor ce formează obiectul proprietății publice încalcă prevederile constituționale, deoarece aceste bunuri sunt inalienabile. Lipsa unor măsuri de protecție sporită a proprietății publice în actualul stadiu al economiei noastre de tranziție poate avea efecte profund păgubitoare.

De aceea, prevederile referitoare la ocrotirea preferențială a *avutului obștesc* trebuie înțelese, în lumina Constituției, ca aplicându-se bunurilor ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice.

Cât privește cea de a doua problemă b) — legată de stabilirea termenului de 30 noiembrie 1993 pentru a da Parlamentului posibilitatea modificării dispozițiilor din Codul penal care contravine art. 41 alin. (2) din Constituție, cu mențiunea că dacă până la termenul stabilit nu se produc modificările menționate, începând cu 1 decembrie 1993 urmează să și producă efectele abrogarea acestora, iar până la adoptarea modificărilor de către Parlament, dar nu după data de 1 decembrie 1993, dispozițiile în cauză urmează să se aplice — Plenul Curții Constituționale consideră că o asemenea soluție pune în discuție fundamentarea sa constituțională.

Se reține că această soluție este contradictorie. Din moment ce dispozițiile din Codul penal privind răspunderea penală în cauzele ce privesc avutul obștesc sunt declarate neconforme cu Constituția, aplicarea acestora, încă o perioadă de timp, este, evident, în contradicție cu abrogarea lor.

În primul rând, trebuie subliniat că nici un text de lege nu dă Curții Constituționale dreptul să dea dispoziții Parlamentului să modifice anumite texte de lege, pentru că aceasta ar contrazice principiul separației puterilor.

În al doilea rând, este cel puțin de neînțeles ca, pe de o parte, să se constate că anumite texte de lege sunt abrogate, încă de la data intrării în vigoare a Constituției — 8 decembrie 1991 —, și, pe de altă parte, să se declare aplicabilitatea acestora până la 30 noiembrie 1993. Din momentul în care un text de lege a fost abrogat, nici o autoritate judecătorească nu poate prelungi existența lui.

Soluția propusă nu se sprijină, așadar, pe Constituția în vigoare. Atunci când Constituția, prin art. 123 alin. (1), stabilește că justiția se înfăptuiește în numele legii, are în vedere legea în vigoare, iar o lege este și rămâne în vigoare prin voința legiuitorului. Justiția nu se poate înfăptui pe baza unei legi a cărei abrogare expresă s-a realizat printr-un text constituțional și care a fost constatată oficial de către Curtea Constituțională. În speță, rolul constituțional al Curții este de a constata dacă dispozițiile din Codul penal au fost sau nu abrogate și deci să dispună aplicabilitatea sau inaplicabilitatea lor. Curtea nu se poate suprapune Parlamentului. Fără îndoială că autoritățile publice care au funcții în legiferare trebuie să se implice, dar această implicare este o problemă în care numai ele decid, în condițiile prevăzute de Constituție. Implicarea Curții Constituționale în domeniul legiferării (în afara situațiilor prevăzute de art. 144 lit. a), b) și h) din Constituție) și al politicii penale excede competenței sale, fiind o imixtiune în competența altor autorități statale. Aceasta ar fi o abatere de la

principiul de drept în sensul căruia în materie de competență legile sunt de strictă interpretare. Curtea Constituțională și-ar aroga abuziv atribuția de a prelungi în timp efectele unor dispoziții legale abrogate, încălcând regulile de competență și echilibrul puterilor ce rezultă foarte clar din dispozițiile constituționale.

Din moment ce Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului și unica autoritate legiuitoare a țării (art. 58 din Constituție), Curtea Constituțională nu-l poate obliga la o anumită activitate, oricât de importantă ar fi problema cuprinsă într-o decizie.

Față de cele reținute mai sus, Plenul Curții Constituționale, cu voturile judecătorilor Vasile Gionea, președinte, Miklós Fazakas, Ion Filipescu, Ioan Muraru, Florin Bucur Vasilescu și Victor-Dan Zlătescu

DECIDE:

1. Dispozițiile din Codul penal referitoare la infracțiunile contra avutului obștesc sunt abrogate parțial potrivit art. 150 alin. (1) din Constituție și, în consecință, acestea urmează a se aplica numai cu privire la bunurile prevăzute de art. 135 alin. (4) din Constituție, bunuri ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice.

2. Deciziile Curții Constituționale pronunțate cu privire la soluționarea excepțiilor de neconstituționalitate devin executorii din momentul în care sunt definitive, cu respectarea regulilor constituționale și legale privind publicarea și comunicarea lor, neputându-se stabili un termen ulterior de la care să se aplice definitivă.

Pronunțată în ședința Plenului Curții Constituționale din ziua de 7 septembrie 1993.

Decizia se comunică Camerei Deputaților, Senatului și Guvernului și se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

PREȘEDINTELE
CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. dr. VASILE GIONEA

Magistrat-asistent,
Florentina Geangu

OPINIE SEPARATĂ

Nu putem subscrie opiniei majorității judecătorilor Curții Constituționale, exprimată în decizia de interpretare de mai sus, care îmbrățișează soluțiile din deciziile de fond și ale opiniei separate la decizia pronunțată în recurs, pentru motivele expuse în Decizia nr. 38 din 7 iulie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 26 iulie 1993, la care adăugăm următoarele considerente:

1. Noțiunea penală de *avut obștesc* are un caracter unitar, definind obiectul unei protecții penale speciale. Între notele de conținut și gradul de extensie ale acestei noțiuni există o legătură indisolubilă, astfel încât modificarea unor elemente de conținut sau, după caz, a sferei de cuprindere nu poate să nu conducă la modificarea noțiunii înseși.

Ca atare, restrângerea noțiunii de *avut obștesc* numai la bunurile ce formează proprietatea publică constituie o modificare a acestei noțiuni, nu numai în ceea ce privește gradul de extensie, dar și în ceea ce privește notele de conținut, numeroase aspecte din cele vizate de art. 145 din Codul penal rămânând fără obiect.

De vreme ce noțiunea de *avut obștesc* este reglementată prin lege, modificarea ei înseamnă modificarea legii, ceea ce este de competență exclusivă a Parlamentului, „unica autoritate legiuitoare a țării“, potrivit art. 58, alin. (1) din Constituție. De aceea, Curtea Constituțională, interpretând că noțiunea de *avut obștesc* urmează să se aplice numai la bunuri ce for-

mează obiectul proprietății publice, s-a substituit legiuitorului în reglementarea represiunii penale.

Singura soluție spre a se evita această substituție este constatarea că dispozițiile din Codul penal referitoare la *avutul obștesc* sunt abrogate în întregime, din moment ce noțiunea de *avut obștesc*, prin efectele sale privind protecția proprietății private, este contrară art. 41 alin. (2) din Constituție. Aceasta nu înseamnă extinderea efectelor abrogării, ci este consecința caracterului unitar al noțiunii de *avut obștesc*, evocat mai sus, care face imposibilă distingerea efectelor ce intră sub incidența art. 41 alin. (2) din Constituție de celelalte efecte fără a se modifica astfel noțiunea de *avut obștesc*.

Susținerea potrivit căreia aplicarea noțiunii de *avut obștesc* la bunurile ce formează obiectul exclusiv al proprietății publice se întemeiază pe caracterul inalienabil al acestor bunuri, consacrat de art. 135 alin. (5) din Constituție, nu se justifică. Această dispoziție nu are decât semnificația de a interzice înstrăinarea bunurilor și nu implică, în mod automat, o represiune penală mai aspră. Nimic nu poate opri însă legiuitorului să stabilească o astfel de represiune pentru bunurile proprietate publică în ansamblul lor sau numai pentru anumite categorii, dar nu revine Curții ca, pe cale de interpretare, să stabilească un asemenea regim juridic. De asemenea, legiuitorul poate stabili o represiune diferită și pentru anumite categorii de bunuri private, fără însă a face distincție după cum ele aparțin statului sau altor su-

biecte. De aceea, distincția dintre proprietatea publică și proprietatea privată, care se face în decizia de interpretare, este irelevantă în ceea ce privește constituționalitatea regimului represivului penal, în general.

Pe cale de consecință, intervenția legiuitorului este inevitabilă.

2. Curtea Constituțională, în calitate de garant al supremației Constituției, exercitându-și atribuțiile, nu poate face abstracție de prerogativele Parlamentului, ca organ reprezentativ suprem al poporului român și unică autoritate legiuitoare. Aceasta impune obligația Curții de a veghea ca prin soluția dată, într-un litigiu de contencios constituțional, să nu se creeze o situație și mai gravă de neconstituționalitate. Prin abrogarea imediată a dispozițiilor din Codul penal referitoare la avutul obștesc se creează o asemenea situație, ținând seama de contextul actual de creștere a corupției și a infracționalității. În plus, Parlamentul este pus în fața unui fapt împlinit, încălcându-i-se dreptul de a acționa în deplină libertate, potrivit opțiunii sale politice.

Stabilirea unui termen înăuntrul căruia legiuitorul să se poată pronunța nu are în nici un fel semnificația de a-l obliga la o anumită activitate, ci de a-i oferi un instrument juridic care să-i permită să-și exprime, fără nici o îngrădire, voința sa în domeniul politicii penale. Procedând în acest fel, Curtea nu numai că nu-și încalcă regulile de competență, dar are un rol activ în asigurarea echilibrului constituțional al puterilor în stat.

A interpreta că art. 145 din Constituție exclude posibilitatea de a se stabili un asemenea termen, înseamnă a adăuga la Constituție. Art. 145 alin. (2) din Constituție prevăzând că deciziile Curții produc efecte numai pentru viitor, interzice efectele retroactive și nu posibilitatea de a stabili un termen de la care aceste efecte se vor produce. De aceea, un asemenea termen, când există situații de genul celor arătate, este justificat, fapt confirmat, în cauzele privind avutul obștesc, și de inițierea de către Guvern, în cadrul termenului stabilit prin Decizia Curții Constituționale nr. 38/1993, a unui proiect de lege pentru modificarea Codului penal.

Nu există nici o contradicție între abrogare și stabilirea unei date de la care abrogarea urmează să-și producă efectele. În această ipoteză, logic, abrogarea intervine la data stabilită de Curte și nu la data publicării deciziei, dacă, între timp, legiuitorul nu a hotărât altfel. Este ca și cum Curtea Constituțională s-ar fi pronunțat la termenul respectiv, fără a-i răpi, însă, legiuitorului posibilitatea de a se pronunța între timp. De aceea, a susține că pe acest interval se aplică o lege abrogată și, în acest fel, s-ar contraveni art. 123 alin. (1) din Constituție, este inexact.

Soluția de stabilire a unui termen de la care să se producă efectele deciziei nu lezează drepturile cetățenilor care, potrivit art. 26 alin. (2) din Legea nr. 47/1992, au posibilitatea să ceară rejudecarea cauzelor sau, potrivit art. 15 alin. (2) din Constituție, aplicarea legii mai favorabile.

3. Constituția și legea organică a Curții Constituționale nu reglementează tipurile de decizii pe care le poate pronunța Curtea, în cadrul controlului de constituționalitate, iar Codul de procedură civilă, aplicabil în completare, potrivit art. 16 din Legea nr. 47/1992, nu oferă nici el soluții exhaustive. Această situație legislativă nu poate împiedica Curtea ca, în spiritul Constituției și al legii sale organice, să pronunțe un tip de decizie care nu este expres reglementat, dar care, în speța dată, este de natură să contribuie la asigurarea supremației Constituției ca un întreg și nu a unui text izolat, la evitarea unei situații care s-ar îndepărta și mai mult de exigențele legii fundamentale și care să nu afecteze funcția de legiferare a Parlamentului. Asemenea soluții se regăsesc și în practica altor curți constituționale europene.

De altfel, Curtea Constituțională a României a mai pronunțat tipuri de decizii care nu sunt reglementate în mod expres, dar care s-au impus în cauzele respective, cum sunt cele de interpretare a conformității unor dispoziții legale cu prevederile Constituției (Decizia nr. 1 din 30 iunie 1992, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 178 din 28 iulie 1992, Decizia nr. 19 din 8 aprilie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 105 din 24 mai 1993 și Decizia nr. 34 din 24 iunie 1993, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 1 iulie 1993).

Procesul de confruntare a dispozițiilor legale atacate în fața Curții cu prevederile Constituției, în vederea asigurării supremației acesteia, mai ales atunci când este vorba de legi anterioare Constituției, impune deci și soluții noi, care nu se regăsesc în cauzele obișnuite aflate pe rolul instanțelor judecătorești. O asemenea soluție o reprezintă și Decizia nr. 38/1993, al cărei scop a fost acela de a concilia exigențele controlului de constituționalitate cu prerogativele legislative ale Parlamentului.

4. Ținând seama de dispozițiile art. 26 alin. (2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale, potrivit cărora „...Interpretarea dată de plen cu votul majorității judecătorilor este obligatorie pentru completul de judecată.”, semnatarii prezentei opinii separate nu mai au posibilitatea să o mențină în cadrul completelor de judecată din care vor face parte, în vederea soluționării unor cauze cu același obiect

Judecător,

prof. univ. dr. Viorel Mihai Ciobanu

Judecător,

dr. Mihai Constantinescu

Judecător,

prof. univ. dr. Antonie Iorgovan

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Prin Hotărârea Guvernului nr. 358/1991, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 137 din 1 iulie 1991, a fost înființată Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, sub autoritatea Camerei Deputaților, care are dreptul, conform prevederilor hotărârii menționate, la prima publicare a tuturor actelor normative.

Pentru a cunoaște legislația ce a fost adoptată după Revoluția din Decembrie 1989, pentru a fi informați cu privire la dezbaterile parlamentare, pentru a putea contacta partenerul de afaceri pe care îl doriți, pentru efectuarea formalităților de publicitate prevăzute de lege (citații, concursuri, pierderi de acte, schimbări de nume, anunțuri ale agenților economici, cereri de dobândire sau de renunțare la cetățenia română etc.), Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, prin Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București, invită societățile comerciale, întreprinzătorii particulari din țară și din străinătate, precum și pe toți cei interesați, să se adreseze în acest scop zilnic între orele 8,00—13,00 la telefon 6.11.77.02 sau direct la sediul acestuia din str. Blanduziei nr. 1, sector 2.

Aducem, pe această cale, la cunoștință că, începând cu data de 1 ianuarie 1993, prețurile practicate de regie pentru publicațiile sale, la care puteți face abonamente la oficiile poștale, sunt următoarele :

	lei/trimestru
● MONITORUL OFICIAL, Partea I, română	2.625
● MONITORUL OFICIAL, Partea I, maghiară (ROMÂNIA HIVATALOS KÖZLÖNYE)	2.625
● MONITORUL OFICIAL, Partea a II-a	14.400
● MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a	1.200
● MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a	8.000
● COLECȚIA DE LEGI ȘI DECRETE	1.200
● COLECȚIA DE HOTĂRĂRI ALE GUVERNULUI ȘI ALTE ACTE NORMATIVE	2.000

Tarifele aplicate pentru publicațiile prevăzute de lege a fi inserate în „Monitorul Oficial“, de la data de 1 ianuarie 1993, sunt următoarele :

	lei
1. MONITORUL OFICIAL, Partea a III-a	
— pierderi de acte, de sigilii, schimbări de nume, citații emise de instanțele judecătorești și notariatele de stat	per anuț 1.000
— acte procedurale ale instanțelor judecătorești a căror publicare este prevăzută de lege	per anuț 1.400
— extras-cerere pentru dobândirea sau renunțarea la cetățenia română	per anuț 2.400
— anuț pentru licitație în vederea acordării unei concesiuni aprobate de Guvern	per anuț 1.800
— concursuri de ocupare de posturi didactice în învățământul superior	per cuvânt 20
2. MONITORUL OFICIAL, Partea a IV-a	
— publicarea sentinței judecătorești privind înființarea societăților comerciale	per anuț 11.000
— bilanțuri și conturi de profit și pierderi :	
— pentru agenții economici care au funcționat în anii 1991 și 1992	per anuț 8.000
— pentru agenții economici care au funcționat numai în anul 1992	per anuț 7.000
— publicații cu prezentare tabelară	per rând coloană 300
— alte publicații ale agenților economici, sub formă de text, a căror publicare este prevăzută de lege	per cuvânt 20

Plata publicațiilor cuprinse în Partea a III-a și Partea a IV-a se va face prin mandat poștal pe adresa : Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, calea 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5, București, cont de decontare 30.98.12.301 B.C.R.—S.M.B. sau cu dispoziție de plată.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial“, București, calea 13 Septembrie — Casa Republicii, sector 5,
cont 30.98.12.301 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București,
str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.77.02.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial“, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.68.55.58.